

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vac letu 4.40
Pol leta 2.20
Četrt leta 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslanikih“ se plačuje za navadno trisopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat

7 „ „ „ 2 „

6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v naši ulici ter v Trstu, via Casserna, 3.

Do sedaj naj se blagovoljno pošiljajo meduštva „Soča“ v Gorici Via Mercato 12, I., naslovljena pa opravištvu „Soča“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Določam in drugim nepremožnim se navede znižja, ako oglašje pri opravištvu

Notranja politika.

„Slovenski Narod“ prinesel je v svoji številki od 2. novembra t. l. dolgo brzojavko z Dunaja, v kateri se opisuje tesno stanje državnozbornske desnice in postopanje slovenskih poslancev v letošnjem jesenskem zasedanju. Ker se brzojavki na čelu pozna, da izvira iz poslaniških krogov, katerim morajo biti razmere znane, in ker sama na sebi dovolj jasno govori, naj sledijo njeno beseda, ki se glase tako le:

Dunaj 30. oktobra. Včeraj bila je zadnja seja v zbornici poslancev in danes je ministeraki predsednik v gosposke zbornici izjavil cesarjevo odloko, da je državno zborovanje odloženo. Prične se znova, kakor je čuti, dne 22. januarja. Desnica državnozbornska se razhaja v znamenirjena, nekoliko ker ne more odobravati vladne neodločnosti nasproti vladi ogerske, nekoliko ker ni vzajemnosti mej strankami desnice, kakor se je to očitno pokazalo mej poljskim in češkim klubom. Mej češkimi poslanci samimi je zadnje dni vladala velika razburjenost, ker se je pokazalo, da so češki aristokratje sami okoli članov poljskega kluba agitovali proti češki tirjavi za enakopravnost jezikov na bankovcih. Le važnemu posredovanju dra. Riegra je zapisati, da češki klub zaradi tega ni šel na dvoje. Spoznalo se je pa pri tej priliki, kako ume grof Taaffe uporabljati desniško aristokratstvo za svojo politiko. Da se je slovenski poslanec grof Hohenwart protivil jezikovnej enakopravnosti na bankovcih, ni po tem, kar se je zvedelo iz češkega kluba, nič čudnega. Na take prijatelje in zastopnike se nam ni zanašati. Vodilna misel prošlega zborovanja bila je zopet ta, da sme vlada od desnice vse hoteti, a desnica od vlade ničesar ne. Glede naših slovenskih tirjatev se je v tem zasedanju zgodilo vsaj nekoliko formalnega napredka. Kakor znano, se je takoj začetkom sesije razširila na desnici misel, da je treba vkupnega akcijskega programa, in da se ta določi, treba, da posamezni klubi in njihove frakcije določijo svoje težnje eksekutivnemu komitetu. Odsek slovenskih poslancev v Hohenwartovem klubu je odbral pododsek, poslanec prof. Šukljeja, dra. vit. Tonkija in dra. Gregorja, da sestavijo zahteve slovenskega naroda. Poročilo, katero je spisal poslanec prof. Šuklje, odobril je pododsek, za tem vsi slovenski poslanci in naposled je to poročilo potrdil tudi klub Hohenwartov ter naročil predsedniku, da je predloži eksekutivnemu odboru desnice. Tega članovi bi potem imeli nalog, poročati o tem v svojih klubih. Če bi tako vse stranke desniške določile svoje programe in bi eksekutivni odbor storil svoje dolžnosti, potem bi bilo mogoče, da bi desnica dobila jasne smotre svoje politike. Kakšen uspeh bode imel referat poslanca Šukljeja, ne da se sedaj niti najmanj uganiti, ker vse je závislo od rok, v katerih je referat sedaj in kamor se pride. Odslej bode morala skrb slovenskih poslancev biti, da hvalevredna stvar kje po nemarnem ne obtiči. Kakor je čuti, obseza slovenska peticija le najpotrebnejše in take točke narodnega programa, katere naj vlada gotovo zvrši v bodočem letu. Poročilo govori o težnjah slovenskega in hrvaškega naroda v Kranjske, Štajerske, Koroške in v Primorji ter razklada naše želje glede na enakopravnost v šoli in uradih ter glede na gospodarstvo v teh deželah. Da bi najtesnosrčniši na desnici ne imei nepotrebnih ugovorov, priporočajo se baje v referatu le take tirjate v podporo, katere se več odložiti ne dajo. Da bi se le v resnici dobil izraz, kako stranke na desnici sodijo naše težnje! Potem bi vsaj naši zastopniki znali, česa jim je iskati na desnici. Če bi se potem zjasnilo, da nimamo ni odtodi pričakovati podpore, bi končno morala priti ura, da se naši poslanci ne dajo več varati niti od svojih zaveznikov. Zato je pred vsem treba, da se ne izgubi sled tega dolgo pričakovanega koraka naše delegacije.

Iz te brzojavke se razvidi, kar je že sploh znano, da vlada more vse, sedanja večina državnega zbora pa nič. Iz strahu pred mogočo liberalno vlado dovoljuje desnica Taaffeju, kar koli hoče, zato da ostane „regierungsfähig“ (spodobna vladna služabnica). Mini-

ster pozna to stanje in je prav hladnokrvno izkoristuje do zadnje pičice. Zato so vse stranke, iz katerih se sestavlja desnica, nezadovoljne, a v prvi vrsti Čehi in Slovenci, katerih pritožbe in zahteve so bob v steno. Slovenski poslanci so sicer zopet sestavili spomenico o zahtevah našeg naroda ter izročili jo najprej Hohenwartovemu in potem drugim klubom na desnici. V spomenici stavljajo se, kakor pravi brzojavka, najskromnejše zahteve, vendar nimamo upanja, da bi se izpolnile, ker slovenski poslanci so navadno pred vsakim važnim glasovanjem izročevali spomenice, ki so se pa po vsakem glasovanju devale v koš. Celo resolucije sklepal je državni zbor v našo korist gledé jezikovne ravnopravnosti, a vlada jih ni izpolnila in nikdo je ni prašal, zakaj jih ni izvršila. Menimo, da tako bo tudi se sedanjio spomenico, ker dunajski politiki potrebujejo Nemce in jim ni mar za Slovane, kakor so na Primorskem goji in čehlja italijanski živeli proti slova temu. Vsepeh dosedanjih političnih dogodkov je torej nezadovoljnost in nezaupnost narodov, ki se bodo morale temeljito odpraviti, da nam zasijejo boljši časi.

Beseda vikarijem goriške nadškofije.

I.

Kot malo zadostilo za svoje trudapolno in z neizmerno odgovornostjo združeno delovanje smatrali so dušni pastirji postavu, katere je po dolgem pisanjenji, obširnih obravnavah in težkem porodu 19. aprila 1885 zagledala beli dan in katera ima vsaj nekoliko, če tudi le začasno urediti kongruo (stanu primerne dohodke) dušnih pastirjev. Bil je pa tudi že skrajni čas. Da dosedanja kongrua, ki je bila odmerjena še za časa, ko je denar imel vso drugo vrednost, ko ti je stara sreberna dvajsetica več izdala ko sedanjio goldinar in ko je bil bokal vina po 2 — 4 kr., sedanjim časnim razmeram vsled nastalih sprememb v vrednosti denara in v ceni blaga, ni več ugajala in da je bila razen malo izjem prepričala, razvideli so razen framasonov malo da ne vsi ljudje. In res, ne da se tajiti, da po novi postavi bodo župniki večinoma na boljšem; in da tudi kaplani prehudo ne tožijo. Ali žalostnejša usoda je doletela nas vikarije. Uzaljeni debelo gledamo, ko vidimo, da nam je nova postava, kakor jo razume in tolmači c. kr. namestništvo v Trstu, mesto zboljšanja gmotnega stanja donesla le osobno ponižanje in degradiranje, zraven pa še pomanjšala in znižala dosedanje letne dohodke, ker nam odtegne še ono podporo, katero smo pod imenom „Stremayerjevih grošev“ skoz neka leta sem redno dobivali. Vedno smo bili tega prepričanja, da bode po novi postavi vikarijev kongrua znašala 600 gld.; ali kako sem se motil jaz in vsi drugi moji kolegi z menoj, kako se čudimo, ko nam dohajajo rešitve predloženih fasij, v katerih se lakonično in stereotipno (na kratkem in po enem kopitu) glasi: a.) od župnika v . . . odvisen, b.) kraj izpod 3000 duš, tedaj vam kot pomočnemu duhovnu pripada postavna kongrua 300 gld. Od kod neki pride to, da hočejo nekateri gospodje iz testá starodavnih vikarijev speci novodobne pomočne duhovne po raznih vikarijatih? Odgovor na to vprašanje je kratek. Zarad različnih razmer po posameznih škofijah, kakeršne so o svojem času tudi državni poslanci navajali, ni bilo skoraj lahko mogoče, da bi se postava o duhovenski kongruji ozirala na posamezne različne krajevne in škofijske razmere, zato so v njej izražena neka bolj le splošna načela. Kjerkoli se pa v kaki postavi nahajajo le splošna načela, postane postava sama elastična (prožna); njeni paragrafi dajo se nategovati ali krčiti, temnim besedam daje se še temnejši pomen, in iz tega sledi, da imajo pri takih postavah izvrševalni organi naj prostejšo roko. Taka godi se tudi z našo postavo; c. kr. namestništvo daje nekaterim splošnim izrazom v postavi pomen, v katerem se včasih tudi razlije v vsakdanjem življenji in v cerkvenem pravu, nikačor pa ne v naši postavi.

Po tem kakšnem uvodu preidem k stvari sami in prašam: Ali hočemo vikariji udati se nemili osodi?

ali hočemo puško kar v grm potisniti? ali hočemo rešitev naših fasij, po kateri nas c. kr. namestništvo uvrščuje med pomočne dušne pastirje, kar meni nič tebi nič molče sprejeti? ali pa hočemo proti namestništveni rešitvi poslati vsak za se priziv do visokega ministerstva, do katerega nam je skoz dva meseca po sprejemu rešitve od strani namestništva pot odprta, in zahtevati, ne prositi, na podlagi postav našo uvrstitev med samostalne dušne pastirje? Kakor je meni znano, vikariji niso vsi edini; nekateri se hočejo kar po prvi razsodbi podvreči in sprejeti vse za dobro, drugi pa hočejo nekako remonstrirati in župnikom kar odposlati ves svoj uradniški aparat in za naprej biti le sodelavci ne pa delavci v svojih občinah. Jaz pa bi prvega nikakor ne priporočal in drugega vsaj za zdaj ne svetoval, ker zdi se mi, da namestništvena razsodba v postavi nikakor ni utemeljena, in da vikariji smo v smislu te postav samostalni dušni pastirji, ker imamo vse kriterije (značenja), katere postava od samostalnih dušnih pastirjev zahteva. Le pogledjmo natančno, kako namestništvo rešuje naše fasije, in kaj pa postava govori.

Kakor sem že zgoraj omenil, nas namestništvo na kratko odpravlja, namreč: a.) od župnika . . . odvisen, b.) kraj pod 3000 duš, c.) tedaj postavna kongrua 300 gld. K drugi točki sub b. kar molčim, ker le v krajih nad 3000 prebivalcev imajo pomočni duhovni pravico do višje plače in v resnici nobeden vikarijat ne šteje čez 3000 prebivalcev. Ali drugače je stvar s prvo točko, ker nam ne gre toliko za to, koliko duš kedo pastiruje, ampak za to, ali smo samostalni. Ko hitro sem čital rešitev fasije, zdeli sti se mi besedici „od župnika odvisen“ nekako sumljivi, ker nisem se spomnil, da bi bil oni besedici kedaj v naši postavi čital. In res, pogledam, prečitam še enkrat, dvakrat postavu, in v njej se besedici „župnik“ in „odvisen“ niti ne nahajati, ker postava ne govori ne o župnikih ne o duhovnikih od župnika odvisnih, ampak postava dela le razloček med samostalnimi dušnimi pastirji in pomočnimi duhovniki, in pove dalje, kedo se ima med prve in kedo med druge uvrstiti in všteti. Res, da se besedici „nesamostalen“ in „odvisen“ v navadnem življenji pogostoma v enakem pomenu rabiti; tudi je res, da cerkveno in civilno pravo pozna in dela v nekih rečeh nek razloček med župniki in vikariji, ali ta razloček ne sme biti tukaj merodajen, ampak nam je imeti le to postavu o kongruji pred očmi, ali smo vikariji v njenem smislu samostalni gledé zboljšanja plače, ali ne; ne pa, ali smo v kakem oziru od župnika odvisni. Kam bi prišli, ako bi se hotela vsaka postava le s pomočjo druge postav razlagati in tolmačiti, da bi se v edno hotelo siloma uriniti, kar druga obsega. Ko bi se hotelo to načelo povsod uvesti, potem zgine vsaka samostalnost in odvisni postanemo vsi: odvisen je župnik od dekana, ta od škofa in škof od rimskega papeža; in vendar je vsak od teh v svojem delokrogu postavno samostalen. Na to rečem, da tudi sedanja postava, ne da bi hotela dosedanje pravne razmere med vikariji in župniki rušiti ali predrugačiti, prišteva prve v svojem smislu samostalnim dušnim pastirjem.

Dopisi.

Iz Brd, 30. oktobra. — „Soča“ je ob svojem času obljubila, da svojim bralcem sporoči slovesnosti, s katerimi obhajajo v Vedrijanu tristoletnico petdesetletnico, odkar je njih zdanja cerkev zidana in ktere slovesnosti so se pričele z novo mašo č. g. Fr. Mariniča. Naj torej na kratkem narišem glavne stvari.

Da bi se dne pred kanonično vizitacijo zvršile zdaj vsako leto naročene molitve sv. rožnega venca in litanije M. B., pričele so v Vedrijanu te molitve na dan sv. Matevža apostolna in z njimi po možnosti združen poduk po navodu za odpustke sv. leta. V ta namen so se v tem času zvršile tudi druge naročene pobožnosti. Da bi delil sakrament svete birme, dojel

je prevzvišeni knezonadškof dne 22. t. m. pri prav neugodnem vremenu v Vedrijan. Vreme ni pustilo, da bi prevzvišeni gospod pri krasnem slavaloku, kjer se mu je častita duhovščina poklonila, z vosa stopil. Peljal se je torej pred novo vikarijevo stanovanje. Vhod je kinčal slavalok, sestavljen iz dveh od bršljana obrastanih čespljevitih dreves brez dodatka, a skoraj pravilno v gotičnem slogu narejen. Kakor na dan omenjene nove maše, je tudi tisti dan viharni dež vsaj toliko prenehal, da se je mogel prevzvišeni knezonadškof v slovesnem sprevedu spremljati v cerkev. Na poti se je lahko opazovalo, kaj more doseči tudi mala občina z dobro voljo. Popravila je v dveh dneh precej daljen kos poti od križpota do Vedrijana; postavila je drevesa, kakor da bi bili sredi gozda, občila je zastav in zastavice, kjer je bil le pot, za nje. Pri tretjem slavaloku, ki je kazal pot v cerkev, h kateri vodi 44 stopnic, obstal je vsak, ker narejen je bil s vejic, ktere so morali s Krasna donesti. Na svoniku viharlo je pet velikih zastav: papeševa, cesarska, dve narodni in deželna.

Po končanem cerkvenem opravilu začelo se je pripravljanje za še vedno svedenost: za posvečenje cerkve. Ko je bil šator pri cerkvi dovršen, zapecatil je prevzvišeni knezonadškof svetinje, ki so se imele vložiti v altarno miso, ktero je naredil tukaj bivajoč kamnosek Janez Kandoni. Ploščo za njo je izsek v kamnolomu Podsebotinske občine in nikakor ne kvari iz marmorja izdelanega oltarja. V šatoru, v katerem so ostale svetinje do drugega dne v počedenje in ki je bil lepo okinčan, opravile so se v navzočnosti vseh občanarjev (nebo se je bilo med dnom svedrilo) molitve, ki so končale še le pozno v mrak. Ko je prevzvišeni knezonadškof potem po dovršeni molitvi pred Najsvetejšim izstopil iz cerkve, izsedači ga Vedrijanec lastna svedava okoli in okoli cerkve, po vseh stopnicah in na poti v vas, ki je bila tako močna, da so v vasi na vsakem oknu mnogo številno prižgane sveče le brlele. Umetalni ognji so pozneje otrokom toliko veselja provzročili, da je prevzvišeni knezonadškof pristopil k odprtemu oknu, kar je prouzročilo trikratni živio-klic in par pesmic. Petje sicer ni bilo prav po sekiricah, a nadomestili so pomanjkljiv čist glasovi, ki so pri skupnem petju v cerkvi zadovolili.

Ko je prevzvišeni knezonadškof po trudapolnem, skoro pet ur trajajočem posvečevanju nadaljeval svojo apostolsko pot, zbrala se je pri slavaloku pod vodstvom g. učitelja šoleka mladina in vsi občinarji. In Vedrijanci, ki so po dokončani sveti maši z blagoslovom peli tako živo: Hvala bodi Gospod Begu, niso mogli, ko so pred odhodom prevzvišenega knezonadškofa še enkrat prosili apostolskega blagoslova, več izreči glasnega živio! Pač pa so v srci vsi želeli: Bog Te ohrani in pokrepčaj!

Iz Soče, 28. okt. — Veliko krat je brati po časnikih, kako se valed brezskrbnosti starišev, posebno mater, katerim je izročena skrb in varstvo otrok, mali otroci ponesrečijo in prezgodaj mrjejo. Lansko leto okolo tega časa padel je v Trenti otrok v ogenj in je valed opeklin umrl. Letos prigodila se je enaka nesreča v Soči, kjer je pustila mati dve let starega otroka samega pri velikem ognju. Otroci prišli je preblizu ognja, vnelo se mu je oblačilce, in predno je mati na klic upijodega otroka na pomoč pritekla, bil je otrok že ves v plamenu. Ves opečen umrl je otrok v kratkem času; nesrečno mater pa čaka zaradi nje premalo skrbi odgovornost pred božjo in posvetno pravico.

Zelograje vredno je, da puščajo stariši otroke brez nadzorstva, včasih še celo na pol gola, okoli letati, ali pa da jih puščajo v hišah pri ognju brez varha.

Tudi to ni prav, da se po hišah ne sezidajo ognjišča, ampak da se kar na tleh kuri. V nekterih hišah je celo kraj za ogenj nižji nego drugi prostori. Prav lahko se tedaj prigodi, da otrok, ki se po hiši lovi, v ogenj zleti, in to je vendar proti važnosti otroškega življenja. Naj bi se torej na to gledalo, da se odpravijo take neprimernosti; malo ognjišča vsak lahko naredi, saj klemenja je Bog dal za dosti pri nas.

Malni otrokom, ki se sami ne znajo varovati, treba je varha! Da bi le ta nesreča druge zmedrila! Pa tudi velikim otrokom, ki včasih po noči okoli rogovilijo in razgrajajo, treba bi bilo, da bi se jim dal kteri od občine postavljeni varh ali bi jim povedal, kdaj je treba iti iz žganjarije na dom k počitku. Pri nas se preveč žganjari, zato pa tudi mladina hira; in ni čudo da lansko leto pri vojaški nabiri ni bil spoznan nobeden soških mladeničev sposoben za vojaščino. Da bi vendar slavna vlada enkrat vso skrb na to obrnila, da bi se omejilo žganjepivstvo; drugače sčasoma ne dobi niti za črno vojsko sposobnih močij.

Pa tudi fantje, ako jim je kaj ležeče na svojej fantovski časti, naj bi na to gledali, da bi ne jemali v svojo družbo takovih kilavih pobov, ki še 16. leta niso izpolnili. Ljudje pravijo, da nekda, ni bilo tako; zdaj pa se otročarija bolj repouči nego stari fant, in to nekterim starišem celo ugaja. Stariši! kaj poročete pred Bogom, ako bošete morali odgovor dajati tudi zaradi te svoje nemarnosti, da niste gledali, kje so

vaši sinovi, in ste jih pustili ponočevati in pijančevati? Torej pozor, da vas ne zadene ostra pravica.

N.

Iz Soče, 2. novembra. — Vender enkrat dobimo pošto, ktero nam je visoko ministerstvo že pred 1/2 letom dovolilo.

Poštno vodstvo moralo je biti res v zadregi radi poštarja, da je oddalo pošto možu, ki ne zna ne brati ne pisati. Reveži smo pač ne — pa kaj se hoče? sčasoma bo že bolje, saj imamo pri nas dvojno šolo, ljudsko in obrtno.

Ljudska šola prav dobro napreduje; saj znajo vsi otroci, ki v šolo hodijo, prav dobro brati in pisati. Obrtna šola (šipkarija) hiral je, dokler ni zamrla. Naša dekleta pač niso za to; rajši hodijo v Trst in v rudokope v Rabel in drugam, kakor da bi se kaj učila in doma kaj pridelala. Slavna vlada je to obrtno šolo ustanovila, da bi ljudstvu vzpomogla; ali ker vidi, da smotrno ne doseže, prestavi jo v Bolc. Kako se doli obnese, bomo videli.

Mož, ki se je toliko potegoval, da bi dobil pošto, ker si je mislil Bog vé koliko mu ž njo v žep prileti, moral bo imeti ekspediterja ali ekspeditarico, ker le pod tem pogojem se mu je baje pošta oddala, in je dobil tudi že dekret. Da bi le ne bilo zopet treba čakati otvoritve od strani novega poštarja, kteremu priporočamo pravilno in pošteno poslovanje, da se ne bodo ljudje pritoževali kakor do sedaj. (Do sedaj imel je samo torbo s pisami, ktere je občinska selkinja dvakrat na teden donášala iz Bolca. Od vsakega pisma je od ljudij tirjal po dva in več novcev, za marke po 6 novcev, za poštno nakaznico po 1 in več novcev, kakor je dobil zvedenega ali nevednega. Tudi so se večkrat pisma odpirala.)

S cesto v Sočo se dobro napreduje; naj bi se bilo le že v početku tako začelo in naj bi se bilo delo izročilo možu, ki se na to razume in ima potrebno skrb, in cesta bi bila lahko že dokončana.

Kar se je letos napravilo, je že dobro delano; samo na to bi se moralo bolj gledati pri napravi ceste, da bi se napravili predori, po kterih bi voda odtekala, da bi pri hudem deževju poti ne razdirala. Cestni odbor skrbeti bo moral se vé, da se cesta tudi vzdrži, ker drugače bo kmalo zopet vse zasuto, kar svet je tak, da pri vsako daljšo in hudo deževje uнесе gruč (šoder) na cesto. Letos je mislilo dokončati, ako jim vreme pripusti, do lesene bajte št. 12 nad Koriti. Za daljni kos ceste skozi Korita se cestni odbor ni še odločil, ali se bo delal na desni strani reke po starej poti, ali pa na levi strani. Na vsak način bilo bi bolje, da bi se cestni odbor odločil za to, da bi šla cesta v Spodnjih Koritih na levem bregu Soče in pri Kovačih zopet na desni breg. V tem slučaju bi cesta res več stala, ker bi potrebovala dva mosta; ali bila bi pa tudi stalna in bi ne bilo treba nobenih poprav do ovinka pod Črčo. Ako se pa napravi cesta po črti, kakor je sedaj pot, bode treba zmiraj popravljanja in nikdar ne bo prave poti in človek bo vedno v nevarnosti, da ga plaz v Kocice zanesa ali pa da ga kak kamen ubije. Saj cesta se ne dela od danes do jutre; torej naj se naredi trdna in stalna in naj se ne gleda, da se le denar porabi, naj bo potem že kakor si more.

Prav je to, da se dá delo domašim, ki so potrebni reveži in radi zaslužijo vsaj to, kar morajo plačati za cestne naklade, ki znašajo 60 od sto.

Ako se more poročati še o letini pri nas, reči smem, da se je repa, korenje in zelje letos prav dobro obneslo, slabše pa je s čempami (krompirjem). Bog daj, da bi bila le turčica po ceni, potem bomo že še shajali.

N.

Iz Štanjela, 29. oktobra 1886. — 23. t. m. zapustil nas je po šestletnem službovanju naš kaplan in učitelj čast. gosp. Janez Klobovs ter se je preselil v Šempas, kamor ga je prestavila modrost in previdnost njegovih predstojnikov. Ne samo prebivalci štanjelskega vikarijata, v katerem je gosp. Klobovs deloval kot kaplan in učitelj, obžalovali so odkritosrečno veliko zgubo, marveč cela občina in širna okolica. V dokaz spoštovanja in ljubezni, katero si je gospod kaplan-učitelj pridobil v teku 6 let, spremila ga je cela vrsta vozov, na katerih so sedeli prvi možaki iz vikarijata in iz občine štanjelske, celo do Šempasa. Pokazali so tako svetu, da znajo ceniti delo in trud za dušni in gmotni blagor unetih duhovnov, ter bili so v lep izgled Šempascem, kateri so se pri prihodu gospoda kaplana v Šempas odlikovali s svojo nenavzočnostjo.

Da pa bode dragi čitatelj prepričan, da je gospod Klobovs vso to čast v teku šestletnega bivanja med nami v resnici zaslužil, ne morem, da ne bi na tem mestu njegovega delovanja nekoliko ne opisal v poduk in v spodbudo drugim, ki so poklicani, da skrbé v vsakem obziru va čedo, svoje-mu varstvu izročeno. O duhovskih njegovih opravilih ne bom veliko govoril, ker mi ne pristojta sodba v tem oziru. Le to naj rečem, da nam je bil marljiv utenik, modern svetovalec, iskren prijatelj, potrpežljiv pastir, neutrujen delavec v cerkvi in zunaj nje. Kot obrednik pred altarjem, kot cerkveni govornik, kot zpovednik in previdovalec, kot

opominjevalec in svetovalec v raznih zadevah znal si je pridobiti zaupanje in spoštovanje vseh vernikov. Ali o tem, kakor sem rekel, nočem obširneje govoriti; zamolčati pa ne morem tega, kar je gosp. Klobovs tudi zunaj cerkve storil v povzdigo bodisi dušne bodisi gmotne omike naše občine.

Koj v začetku ko je v Štanjel prišel, oživil je zaspalo čitalnico ter je za to skrbel, da so se slovenski časopisi, kar se do tedaj ni godilo, redno naročevali in čitali.

Kasneje polotila se ga je res srečna misel, v Štanjelu ustanoviti vikarijsko ljudsko knjižnico, katera daje zdaj društvnikom obilno berila razne vsebine. Omeniti morem na tem mestu s pohvalo preč. g. kanonika Janeza Abrama v Gorici, kateri je podaril po prizadevanji rečenega gosp. Klobovsa v ta namen okolo 300 slovenskih knjig različnega zadržaja. Gospod Klobovs skrbel je za to, da se knjižnica ni le na podlagi od voleslavnega namestništva potrjenih pravil ustanovila, marveč delal je tudi z vso silo na to, da se je zdatno pomnožila in uredila, tako da šteje dan danes nad 500 zvezkov, katerih polovica je trdno in lepo vezana.

Po društvnih pravilih pripadale bodo vse te knjige, ako bi društvo razpalo, vikarijskemu arhivu štanjelskemu. Res pametna določitev, da ostanejo na tak način knjige vedno skupej. Da ni gospod Klobovs pri ustanovitvi te knjižnice svojega denara štedil, dokazuje to, da je potrosil iz svojega žepa čez 150 gld. Obžalovati je le, da se je vpisalo do danes v to blago društvo jako majhno število udov, dasi znaša letni donesek le 30 kr., katere more tudi berač pogrešati.

Gospodu vikariju ali kaplanu štanjelskemu, kateri ima po pravilih knjižnico upravljati in nadzorovati ter knjige razposojevati, priporočamo najtopleje, da bi se tega dela prav resno poprijel ter društvu novih udov privabil. Edino poduk je podstava vsakemu blagru, bodisi dušnemu ali telesnemu. Za oboje skrbeti peklicana je v prvi vrsti naša duhovščina.

Najimennitnejše delo v gmotnem oziru, katero bo velike koristi ako se bode dovoljno nadaljevalo, za ves gorenji Kras in posebno za našo okolico, je vinorejsko cruštvo, katero je gospod Klobovs ustanovil po mnogem trudu in mnogoštevilnih nepriklakah z veliko požrtvovalnostjo s pomočjo nekaterih gospodov v Štanjelu. Da je mož z ustanovo tega društva pravo pogodil, spričuje oni prijazni odmev, katerega je našlo to društvo povsodi, celo pri najvišjih c. kr. oblastnjah, katere, spoznavši važnost in pomen takega društva za našo okolico, so mu koj v začetku z denarno podporo na pomoč pritekale in zagotovile ga svoje daljne podpore.

Določbe društvnih pravil, natančno izpolnjevane, bodo rodile v prihodnosti obilen sad našim kmetom, katerih glavni pridelek je vino, in naši potomci spominjali se bodo hvaležno moža, v kateri ga glavi se je rodila srečna misel o ustanovitvi vinarskega društva v Štanjelu. Če smo tedaj tega moža, ki je tako uspešno, tako požrtvovalno in ne-sebično skrbel za naš dušni napredek in za povzdigo našega gmotnega blagostanja, v tako obilnem številu spremili do njegovega novega hišnega praga, izpolnili smo s tem le svojo dolžnost, katero nam je ualagala iskrena naša hvaležnost.

Da, da, storili smo svojo dolžnost; ali prepričani bodimo, da še bolj ustrezemo gospodu Klobovsu, katerega smo žalibog iz svoje srede zgubili, ako bomo koristne naprave ustanovljene s toliko njegovo požrtvovalnostjo, z vsemi močmi podpirali, ako se bomo med seboj bratski ljubili in si medseobno pomagali. Obljubimo to pri bridki ločitvi gosp. Klobovsu in bodimo zvesti svoji obljubi, in z mirnim srcem vsklikne gosp. Klobovs v poznejših letih, ko se bo na svoje bivanje v Štanjelu spominjal: Dneva nisem gubil!

Iz Biljane, 27. oktobra. — Očaka Jakopa ni več med njegovimi otroci, vender njegov blagoslov ostane še vedno med njimi. Tako tudi našega višjega pastirja dr. Alojzija Zorna ni več med nami, vender njegov višjepastirski blagoslov ostane še vedno med nami.

V resnici, kakor je očak Jakop blagoslavljaj svoje otroke in otrok otroke, tako in še bolj priučno je blagoslavljaj tudi naš milosrni duhovni oče svoje duhovne otroke, duhovnike in njegove ovčice na kolena, da bi prejela njegov sv. blagoslov! In naš premilostivi nadpastir vzdigoval je svoje posvečene roke ter blagoslavljaj z njimi verne in pobožne kristijane svoje. Prepričan sem, da tudi marsikateri trdovraten grešnik je, zagledavši mili obraz prevzvišenega nadškofa, padel na kolena ter obljubil v srci svojem, da se hoče poboljšati.

Pri opravljanju službe božje bil nam je vsem lep izgled, tako tudi pri ispraševanju otrok iz kerščanskega nauka, ali kaj še le v svojih nagovorih, ki mu tečejo tako lahko in preročno in katerim dobiva v vsaki dukovnji drug predmet. Res, občudovanja vreden. Tudi duhovnikom veljala je marsikatera beseda, posebno je poudarjal višji pastir apostolsko de-

lovanje in vedenje ter splošno in stalno medsebojno ljubezen. Bog jo daj!

Konec vseh opravil pa je bil v Medani. Tu pri mixi napil je v. č. g. Fr. A. Košuta, dekan Ločuški, našemu nadškofu, zahvaljujoč se mu za velik trud, ki ga je imel, ko je blagovolił njegovo dekanijo kanonično obiskati. Ko je šel č. g. Smrekar svojo napitnico blizu v enakem smislu končal, spregovoril je tudi naš nadvladika blizu tako-le:

Čestiti moji, z zadovoljnostjo sem poslušal zahvalo obeh gospodov govornikov. Resnično, iz srca sem vesel, da so me č. duhovniki povsod po Brdih srčno prijaznostjo sprejemali. Ali v tem ni še največje moje veselje, ker kaj takega pričakujem od vseh svojih duhovnikov. Največje moje veselje izvira odtod, ker sem se prepričal, da so vsi č. duhovniki v Brdih dolžnosti težkega svojega stanu natanko izpolnivali. Čestiti moji, ne pozabite nikdar, da ste služabniki Kristovi; delajte tudi za naprej v čast božjo, v izveličanje svoje duše in v izveličanje duš svojih podložnih. V to nebesno in imenitno svrhu Vam Bog daj zdravje in milost iz nebes... To je bil konec.

Še nekaj časa je bil naš nadpastir med nami, potem se je odpeljal v Gorico. H koncu družega ne želimo, kakor to: Bog nam ohrani našega dobrotljivega očeta še mnogo let zdravega in krepkega v čast božjo in v izveličanje njemu izročeni vernikov.

Politični razgled.

O zadnji seji državnega zbora imamo še poročati, da je pravosodni minister Pražak odgovoril na interpelacijo poslanca Forregerja v zadevi Celjskih porotnikov. Minister je priznal, da pri porotni sodnji v Celji ni vse v redu, posebno ni prav, da slovenštine nezmožni porotniki sodijo o zadevah slovenskih strank, radi tega je poslal graški nadsodnji pouk, da se ima v Celji pri izbiranju porotnikov ozirati ne le na Nemce, ampak tudi na Slovence. Ne bi bilo li prav, ako bi g. minister tudi za Primorje izdal jednak pouk? — Za tem se je obravnavala nagodba o carinske zvezi z Ogersko. Pri tej obravnavi spregovoril je resno besedo o madjarski ošabnosti in neznosnem pritisku proti nemadjarskim narodom na Ogerskem dunajski poslanec dr. Lueger, kateremu je oporekal nemškega šulferajna predsednik Weitlof, češ da Nemci se bodo z Madjari, a nikdar s Slovani bratili. Po daljši razpravi sprejme se carinska nagodba skoraj jednoglasno in predsednik naznani, da bode prihodnja seja še le po novem letu.

Med tem se snidejo deželni zbori, o češkem poročajo listi, da bode imel prvo sejo dne 26. t. m. Sedaj pa so se sešle v Budimpešti delegacije. Pričakuje se, da bode cesarjev nagovor takrat velike politične važnosti, da namreč omeni in pojasni bolgarske komatije in naše razmere v tej zadevi. A do sedaj, ko to pišemo, ni še nič znano o tej cesarski besedi. Govori se, da Ogri napadejo grofa Kalnoky-ja, ki jim je premalo osoren in odločen nasproti Rusiji.

Med tem je razkril finančni minister v ogerski zbornici svoj finančni proračun, iz katerega se kaže vedno večji primankljaj, skupaj nad 60 milijonov gold., in to pri vsem tem, da so dohodki na Ogerskem poskočili v desetih letih za dobro tretjino, namreč od 222 na skoraj 830 milijonov. Ta ministrova razprava naredila je pri vseh strankah slab utis in celo Ogrom prijazni listi trdijo, da nastane tudi tam polom, kar je naravno, kajti razmere so tam še slabše nego pri nas za časa nemško-liberalne vlade.

Kamor se tedaj ozremo v naši lepi Avstriji, povsod naletimo na nezadovoljnost in poparjenost. V tostranski polovici so nezadovoljni Slovani in konservativni Nemci, onkraj Lajta pa še bolj vsi nemadjarski narodi, dočim so že Madjari poparjeni. Kako vse to konča, vé sam Bog.

Razmere za sedanjo vladu v Bolgariji se vidno hujšajo. Ministerski regent Stambulov je sicer otvoril veliko sobranje v Trnovem ter poudarjal, da Bolgarska bode volila Rusiji ugajajočega kneza, a dodal je tej izjavi še besede: „Naj živi neodvisna Bolgarija!“ Vidi se torej, da se regentstvo Rusije boji, a vender bi se ji rado izmuznilo. Toda carjeva trdna volja in ruske ladije v Varni so menda močnejše nego Stambulove želje, kajti že se poroča iz Londona, da so nekatere velevalisti svetovale regentstvu,

naj se brezpogojno podvrže carjevi volji, ako noče, da bi Rusija Bolgarijo zasedla. O sejah velikega sobranja ni tudi več duha na sluha in novejši telegrami poročajo, da se regentstvo že pogaja s Cankovom, ki bi imel vstopiti v regentstvo. Koliko je na tem resničnega, ne dá se danes še soditi, a javkanje židovskih in madjarskih listov kaže, da se bliža koncu sijaj Stambulovih dnemov.

Vsled dogodbe med Srbijo in Bolgarijo zapustili so Bolgari ozemlje pri Bregovi; prijateljstvo in zveza med obema narodoma bi bila tedaj gotova, če ne tiči kaj družega za tem korakom, čemur bi lahko razmere v Bolgariji konec naredile.

Domače in razne vesti.

Njegovo Veličanstvo presvitli cesar podaril je 200 gl. občini Branič za popravo zvonika in zidu okolo cerkve.

Imenovanja pri finančnem vodstvu v Trstu. Finančni tajnik Karol Schaffenhauer imenovan je finančni svetovalec; finančni nadzornik Jakop pl. Kubačevič finančni tajnik; in finančni komisar Ivan Golja sé Sv. Lucije pri Tolminu finančni višji komisar.

Duhovske premembe. Č. g. Štefan Starman, vikar v Orehku na Cerkljanskem, prestavljen je v enaki lastnosti v Sedlo v kobaridskem Kotu. — Č. g. Martin Leskovec ostane še dalje v začasnem pokoji in si je izbral v prijetno bivališče solčno Libušinje. — Č. g. Jožef Bajec, vikar Kronberški, zapusti 15. t. m. svoje dosedanje mesto in nastopi službo ravnatelja v deželnem zavodu gluhomemov v Gorici. — Č. g. Jožef Pavlica kaplan Pod Turnom pri Sv. Roku v Gorici, odpotpal je 3. t. m. v Rim, kjer ostane dve leti v ustavu „All' Anima“, da bo nadaljeval bogoslovne študije v dosego naslova doktorja cerkvenega prava.

Volitev državnega poslanca v Gradišči vršila se je, kakor je bilo naznanjeno, 30. t. m. Grof Dubsky, baron Codelli, grof A. Attems in dr. Marani bili so osebno navzoči; „Unione“ bila je zastopana po svojem predsedniku in podpredsedniku. Grof Dubsky podaril je Medvejski občini za škodo po povodnji 100 gl. Opoludne šteli so se glasovi in konservativni kandidat monsignor Andrej Jordan jih je imel 76, dr. Marani 12, grof A. Attems 8, grof Dubsky 5, baron Codelli 3. Torej je zmagal konservativec, kakor je bilo pričakovati, in so propali trije liberalni protikandidati, pa bolj sramotno nego je bilo pričakovati po njih kričanju in naporih. Ostaja nam samo še želja, naj bi se novi poslanec ne dal nagniti po izgledu marsikaterega moža(?) ni na desno ni na levo, ampak naj bi vedno zvest ostal resnično konservativnim načelom, katera je priznaval kot kandidat. Menimo, da v tem oziru smemo biti brez strahu, in v tej nadi čestitamo mu k izvolitvi.

Vabilo. Na deželni kmetijski šoli (slov. oddelek) v Gorici bo 9. t. m. (začetek ob 9. uri dopoldne) javen izpit iz vseh predmetov predpisanih za prvi šolski tečaj. Podpisani usoja si najuljudneje vabiti gospodarje in prijatelje kmetijstva, da bi blagovoliili udeležiti se izpita. V Gorici, 5. novembra 1886. E. Kramer, ravnatelj.

Goriške zemljiščno-odvezne obligacije izžrebane dne 31. oktobra 1886 so sledeče: št. 23 črka A za 9000 gl. st. den. župnija (Pfarrpfünde) S. Koejana v Lahih; št. 40 črka A za 11.590 gl. st. den. župnija Perteole; št. 46 črka A za 870 gl. st. den. Ant. grf. Strassoldo; št. 89 črka A za 160 gl. st. den. podduž. sv. Lenarda v Staremestu; št. 130 črka A za 220 gl. st. den. župnija Spod. Idrija; št. 148 črka A za 1290 gl. st. den. občina Tržič (Monfalcone); št. 159 črka A za 180 gl. st. den. župnija Povir; št. 177 črka A za 100 gl. st. den. žup. cerkev v Vipolžeh; št. 291 črka A za 50 gl. st. den. Zigin. žl. Riva; št. 296 črka A za 759 gl. st. den. benef. Zweokenburg v Lokavcu; št. 339 črka A za 100 gl. st. den. občina Farra; št. 340 črka A za 160 gl. st. den. občina Farra; št. 374 črka A za 340 gl. st. den. župn. cerkev v Biljani; št. 383 črka A za 120 gl. st. den. podružnica Samotorca v Zgoniški župniji; št. 465 črka A za 1600 gl. st. den. župnija Vogersko.

Vrh teh so bile izžrebane tudi obligacije s kuponci: št. 180 in 219 po 50 gl. star. den.; št. 382, 921, 948 in 967 po 100 gl. st. den.; št. 38 za 500 gl. st. den.; št. 501 za 1000 gl. st. den. pa le za znesek 860 gl. in od ostalih 140 gl. se bo izplačalo 40 gl. st. den. v gotovini in za 100 gl. st. den. se bo pa izdala obligacije v ravno istem znesku s kuponci.

Od vseh tih izsrečkanih obligacij tako obresti le še do konca aprila 1887 in dne 1. maja istega leta bo pa došla na denarnico pripla te obligacije

izplačevati v zneskih preračunjenih v avstr. veljavo proti nekolokovanim pobotnicam, koje glede cerkev mora podpisati celo cerkveno oskerbništvo in se jim mora tudi dotični pečat pritiskniti.

Razun svote pa dobi vsaka obligacija 5 0/0 od prve izračunjene premije, za katero se mora pa posebna pobotnica tudi brez koleka narediti.

Vse to se vzdigne ob enem pa le proti temu, da se pobotnici priloži ne le obligacija sama, ampak tudi plačilna pola glede obresti. Ako so se do sedaj vzligovale obresti pri kakem c. k. davk. uradu, morajo se še zadnje do konca aprila 1887 pri ravno istem uradu vzdigniti.

Tudi so še obligacije že izžrebane v poprejšnjih dobah pa ol dotičnih strank še do sedaj ne realizirano. Lastniki teh obligacij terpe škodo, ker od istih več ne tekó obresti; semkaj spadajo sledeče:

a. obligacije s kuponci št. 157 in 211 po 50 gl. 131, 537 in 959 po 100 gl., 28 in 242 po 500 gl. b. obl. črka A št. 8 za 200 gl. cerkev M. B. na Sv. Gori; obl. črka A št. 95 za 200 gl. žup. cerkev v Kanalu; obl. črka A št. 120 za 140 gl. bolnišnica v Vidmu; obl. črka A št. 158 za 50 gl. občina Pieris.

Odvetniške zadeve. Dr. Josip vitez Tonkli vrnil se je preteklo soboto z Dunaja in ostane v Gorici blizu tri mesece, t. j. skoro do konca januarja 1887. Kdor ima z njim opravka, ima prilike dovolj, da se pogovori z njim o svojih zadevah. — Njegov brat dr. Nikolaj Tonkli preselil se je v Gorico in stanuje na Travniku v Paternollijevi hiši, a pisarnico ima vkup z bratom v ulici Ascoli h. št. 1. tik cerkve Sv. Ivana. Goriškim Slovcnom došla je z njim zdatna moč v njih pravnem in narodnem življenji. — V Tolminu umrl je 30. oktobra zvečer za mrtudom odvetnik dr. Robert Mian, domačin; odvetniška zbornica v Gorici postavila mu je substituta (namestoika) dr. Jožefa Staniča, ki je pisarno ranjakega tovariša že prevzel in ki se sčasom preseli iz Gorice v Tolmin. — Odvetniško pisarno v Gorici odprl je dr. Adolf Gollob; dr. Herman Lovisoni je pa zadnje leto konolpist pri svojem odvetniku.

Na vinaraki razstavi v Bocenu na južnem Tirolskem dobila sta sreberne svetinje za razstavljanje vino A. Levi iz Villanove in grof Latour iz Kaprive; bakreno svetinjo Frane grof Coronini iz St. Petra; častno priznanje Anton Černe v Tomaji in Andrej Kocijandč v Podgori. Tudi vino Jožefa Mrevle iz Dornberga bilo je za dobro spoznano in je dobilo številko II. ter bi bilo moralo biti valed tega obdarovano, ali razni neredi na razstavi so pouzročili, da Mrevle ni ničesa dobil. Med drugim poroča, „Gospodarski List“, da vina grofa Latourja tisti dan ko se je komisija sešla, niti v razstavi ni bilo, da fina bela vina grofa Coroninija so bila vpisana kot navadna vina, da vsi so hvalili goriška vina, a da pri vsem tem so bila slabo obdarjena, ker v komisiji so bili sami tuji razen g. Bolle-ta, ki pa pri poskušnji ni bil niti navzoč. Lepa je tudi ta.

Zastavljavnica in z njo združena hranilnica, ustanovljena po grofu Thurnu v Gorici, izdala je sklep računa za leto 1885. Iz njega povzemamo, da je imel zavod koncem leta 1884 v blagajnici gotovine 6880 gl. 50 kr. v srebru in 44.847 gl. 28 kr. v papirji; koncem leta 1885 pa 4247 gl. 25 kr. v srebru in 36.827 gl. 98 kr. v papirji. Na dragocene zastave bilo je izposojenih leta 1885 108.404 gl. 75 kr., na navadne zastave pa 40.680 gl. 75. v srebru. Koncem leta 1885 imel je zavod izposojenega denara na zastave 124.243 gl. 25 kr. v srebru in 1.181 gl. 36 kr. v papirji; na pisma javne vrednosti 108 gl. v srebru in 156.924 gl. 64 kr. v papirji; na zemljišča in poslopja 40.186 gl. v srebru in 1.213.837 gl. 29 kr. v papirji. Hranilnih vlog bilo je koncem leta 1885 za 17.574 gl. 75 kr. v srebru in za 1.743.360 gl. 37 kr. v papirji. Med letom bilo je vloženih 366.520 gl. 30 kr. Pisem javne vrednosti (državnih in drugih javnih obligacij) imel je zavod koncem leta po nominalni vrednosti za 415.175 gl., po borsni vrednosti za 372.335 gl. 82 kr. Reservni zalog je znašal 76.877 gl. 19 kr.; upravnih stroškov bilo je za leto 1885 7984 gl. 30 kr., čistega dohodka konec leta pa 20.189 gl. 92 1/2 kr. Peti del čistega dobička v znesku 4.037 gl. 98 1/2 kr. priložil se je ustanovni glavniči, 8.000 gl., se je odenilo za uboge, 8.151 gl. 94 kr. pa v rezervni zalog. Ustanovna glavniča zastavljavnice znašala je koncem leta 89.357 gl. 07 1/2 kr.; ako se ji prišteje vrednost inventarja v znesku 48.401 gl. 08 kr., pokaže se čistega premoženja v smislu računskega sklepa vkup 137.758 gl. 13 1/2 kr.

Opozarjamo častite gospode samostalne dušne pastirje na današnji sestavek: „Beseda gospodom vikarijem goriške nadškofije“ in na II. del tega sestavka, ki pride prihodnjič. Pisatelj spriduže z neovrgljivimi dokazi, da vikariji v goriški nadškofiji so samostalni dušni pastirji v smislu državne postave z dne 19. aprila 1885 in da valed tega jim pristojna plača, ki je v rečeni postavi odkazana samostalnim duhovnikom. Klor bere dotično postavu, mora priti na misel, da slovenska vlada so vodili finančni oziri pri

njenem razlaganju postavbe glede paših vikarijev, ker pri sklepanju postavbe in v postavi sami so se župnijski vikariji odločno imenovali kot samostalni duhovniki, pri katerih ni potrebna investitura, ampak katerim zadostuje tudi drugačno podeljenje samostalne službe po škofu. Slavna vlada v resnici tudi priznava vikarijem dejansko samostalnost v vseh slučajih razen tih, ko gre za plačo. Vlada vikarijem povišano plačo zanika in moral bo zdaj vsak vikarij za se pridobiti si to, kar meni, da mu gre po zgore omejenih postavah. Skupna pritožba na ministerstvo, kakršno je priporočal dopisnik s Krasa v št. 42, ni na pravem mestu in bi nič ne izdala, ker vsak vikarij dobi poseben odlok od slavne vlade, s katerim se določa njegova plača. Ako s določeno plačo ni zadovoljen, mora narediti ugovor ali rekurs proti temu odluku deželne vlade na c. k. ministerstvo. Rekurs se mora uložiti pri c. k. okrajnem glavarstvu v roku dveh mesecev po prijemu odluka deželne vlade ali namestništva. Kdor zamudi ta obrok, zgubljen je za vse večne čase, ako ga pozneje vlada, iz gole dobrohotnosti ne prizna kot samostalnega duhovnika. Na vladino dobrohotnost naj se pa nikdo ne zanaša, ker skušnja uči, da tak up je pogosto goljufiv. Nikdo naj ne zamudi obroka radi tega, ker ne vé, kako bi pisal. Kdor je debil povračen s fasijo v zadnjih tednih, najde v prihodnji "Soči" razloge, katere lahko navede; kamur pa čas poteka, naj piše, kakor zna in vé, samo da časa ne zamudi. Rekursi na ministerstvo niso tako ne bode nič pomagali, ker namestništvo je odločevalo v tej zadevi vsled navoda, ki ga je dobilo od ministerstva. Vender rekursi so potrebni, ker le potem je mogoče predložiti stvar po odvetniku najvišjemu upravnemu sodišču. Vitez Tonkli je pripravljen zagovarjati stvar pred najvišjim sodiščem, oziroma pred državnim zborom. Torej pridemo do tožbe in tožiti bo moral vsak vikar posebe. Po drugi poti se zdaj ne more pomagati. Ako tudi upravna sodnija stvar odbije, ostane še državni zbor, ki sme svoje postavbe avtentično (veljavno) razlagati. Torej časa ne zamuditi.

V Kobaridu ustanovili so podružnico sv. Cirila in Metoda za trg in okolico. Predsednik je izvoljen pred. g. Andrej vitez Jekša, dekan in župnik v Kobaridu.

Nove koleke ali štemplje dobimo z letom 1887, kakor se čuje. Zeleti bi bilo, da bi bil pri njih papir bolj močan nego je pri poštah znamkah. Če nosiš sedanje štemplje dalje časa pri sebi, se ti kar prelomijo; in potem ti de uradnik: "E, ta ni več za rabo", če tudi je bil pošteno plačan, in ni bil še rabljen! Ali je to pravično? (Op. uredn. Take koleke sprejemajo prodajalci državnih znamk in jih zamenjujejo z dobrimi; a za to je treba prositi.)

Kolera pojema v Trstu in v Istri in morda bo vender mogoče, da se vrne v glavno primorsko mesto gospoda, ki se radi nje potika po svetu, ne imajoč stalnega bivališča in miru pred zalezovalci. V Tržiči ali Monfalconu je kolera po novijih poročilih popolnoma penehala; samo da bi se v est tudi uresničila in da bi se kolera ne vrnila. Pritepla se je na v Ljubljano med posilne delavce, katerih je že 10 umrlo, a dvakrat toliko je še bolnih. Da bi se bolezen ne širila, prepovedano je bilo pretekle praznike obiskovati grobe umrlih na pokopališčih. Tako tudi v Trstu. Tudi v Budapešti zmanjšalo se je zadnje dni, ko so prišle delegacije v mesto, število uradno za kolero umrlih. Koliko jih tam privatno za kolero umrje, ni znano; a čuditi bi se ne bilo velikemu številu, ker nemarnost in nesnažnost je v glavnem mestu ogerskega sveta jako velika po spricvalu vladnih komisarjev, katerim je bilo naloženo, da bi dotične razmere pregledali.

Zahvala.

Vsem spoštovanim prijateljem in prijateljicam, kateri so o dolgi bolezni in smrti naše preljube in nepozabljive

A N E

izkazali nam toliko globokega sočutja v besedi in dejanji, in s tem lajšali tugo našo o britki izgubi, javljamo tukaj najodkritješo in najtoplejšo zahvalo.

V Gorici, dne 3. novembra 1886.

PETER KOGOJ, soprog,

v imenu svojem in svojih dveh snov.

Listnica uredništva G. dopisniku iz Gorice: Radi bi ustregli Vaši želji v listu ali natmno, ker drugače ne vemo, s kom imamo opraviti. — Nekaterim Kanalcem: Potožujete se, zakaj ni "Soča" pisala o plavovih na Soči

cesti, poustrotenih pa sadnji povedati, o katerih se je mnogo govorilo. Zato ne, ker jej ni nikdo o tem poročal. Kanalski dopisnik se zbudi "zake" telike časa, s potem redno raspi, in tako ne vemo, kaj se godi ob cesti, ki vede iz Gorice v Kanal. Prosimo gostejših o raznih dogodkih v občini in gotovo jih radi objavimo, kolikor bodo primerna za javnost.

Za neki umetni mlin na Kranjakem
šče se

NADMLINAR.

Starejši prosilci imajo prednost. Ime mlina
izve se pri upravnistvu lista.

Dr. Alojzij Delpiero

zdravnik-ranocelnik

stanuje Via Scuole št. 2.

SAMO

v največji krojačnici in zalogi
GOTOVE OBLEKE
IGNACIJA STEINERJA
v Gorici

nahaja se vedno na poljubno izbiro izdelane obleke
najnovjšega kroja za moške in za otroke od 3 let
naprej po najnižjih cenah.

Posebnosti

v modnih stvarih za gospode, n. pr. Menčikof, Havelak, Ulsterkoat, nepremočljivi plašči za dež, kožuhojine, gete, gomaše, toliko za lov, kolikor za sprehod in dom.

Novosti

toliko za gospe, kolikor za mladenke in dekleta v veliki in raznoliki množini, z uzorci iz prvih tovarov iz Pariza, z Dunaja in iz Borolina gledé Watterproof, Sacchetti, Dolmann; plaščev, kožuhojov, nepremočljivih halj iz gome, jop vseh barv in v raznih oblikah, in vse to v posebni sobi, ločeni od štacune, kjer je vse preskrbljeno za primerjanje.

Osrednja zaloga

izvirnih jop prof. J. Jaeger-ja po tovarnskih cenah in odev po istem sistemu.
Bogata zaloga toliko zunanjih kolikor domačih rob za šivanje po meri.

Za častito duhovščino

zimski plašči, povrhu suknje, talari, hlače, jopiči, domača obleka v veliki izbiri.

Po najvišjem povelji K. y.

Bogato založena,
loterijskih prihodkov

ces. in kr. Vrhovništva

po c. k. vodstvu
zagotovljena

XXIV. DRŽAVNA LOTERIJA

za civilne dobrodelne namene
tostranske državne polovice.

10.128 dobitkov

v skupnem znesku 201.000 gold.

in acer: 1. glavni dobitok s 60.000 gld.,
1. glavni dobitok s 15.000 gld., 1. glavni
dobitok s 5.000 gld. enotne papirne rente,
s 30 pred- in podobitki, potem 5 dobitkov po 1000
gld. 40 dobitkov po 200 gld. in 50 dobitkov po 100
gld. enotne papirne rente, slednjič 10.000 dobitkov
po 10 gld.

Srečkalo se bo neposredno 10. decembra 1886.

Srečka stane 2 gld. a. v.

Natančneje določbe obreza igralni načrt, ki se do-
biva brezplačno pri oddelku za državno loterijo
(Stadt. Riemergasse 7, 2. Stock, im Jacobshofe),
kakor tudi pri mnogobrojnih razpečalcih.

Srečke se dopošljejo poštne proste.

Na Dunaji, meseca septembra 1886.

C. k. vodstvo loterijskih prihodkov,
oddelek za državno loterijo.

Vrvarnica

Jožefa Barazzetti-ja

pri Soškem mostu, Via Cordainoli št. 4,
V GORICI,

izdeluje vsakovrstne vrvi (štrike) in vr-
čice z roko iz same kanopnine, močne,
trpežne, po najnižjih cenah, ki se ne
bojijo tekmecev.

Želodčne bolezni

hitro in gotovo ozdravi

jeruzalemski balzam

edino in nepresegljivo želodčno zdravilo.

Izbrati v raznih želodčnih boleznih zdravilo,
katero bi v resnici odgovarjalo namenu, ni lahka stvar
dandanes, ko se prodajajo vsakovrstna taka zdravila.

Večji del onih kapljic, izdankov itd. itd., ki se
oznanjajo in priporočajo občinstvu z visoko letničnimi
besedami, ni drugaga ko prevara, pogosto še škodljiva.
Samo jeruzalemski balzam, uže davno znani
po svoji priprosti sestavi in po oživljajoči svoji moči na
želodčne živce, si je pridobil prednost pred vsemi dru-
gimi do zdaj znanimi pomočki, kar potrjuje njegova
razprodaja, ki vedno raste.

Ta balzam, bogat krepčajoče moči kineškega ra-
barbara, korenike, ki je sploh znana po svojem pre-
bavnem uspehu, daje gotovo sredstvo proti želodčnim
slabostim, izvirajočim iz nerednega prehranjanja. Zato
se priporoča, ko just ne diši, proti neprijetni sapi,
gnjusu, riganju, zabasnanju, hemoroidnim težavam;
pomaga tudi proti zlatenici, glistam in boleznim v drobu.

Steklenica s podukom 30 kr.

Glavna zaloga v lekarni G. B. Pontoni v Gorici.

V TRSTU pri G. B. Rovis, v KORMINU pri A.
Franzoni, v TOLMINU pri C. Palisca.

Martin Poveraj,

krojaški mojster v Gorici, sprejme delavca, ki
je zmožen delati (razen za civiliste) posebno za
vojaške častnike. Delo je zagotovljeno za celo
leto. Prosilci naj oznanijo, odkod so ter kje so
bili ali kje so v delu. Poskušnja trpi 14 dni.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je
prava dobrodelna pomoč in ni treba ma-
nih besedi, da se dokaže njihova čudovita
moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo
in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše že-
lodčne bolezni. Prav izvrstno vstresajo zo-
per hemoroide, proti boleznim na jetrih in
na vranici, proti črevesnim boleznim in proti
glistam, pri ženskih mesečnih nadičnostih,
oper belu tok, bojan, zoper bitje arca ter distijo pokvarjeno
kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas
obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; z
naročbo in pošiljavo pa edino v lekarni Cristofolotti v
Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in
v lekarni Alla Ma-donna v Korminu.
Ena steklenica stane 30 novcev.

Na prodaj

je v Oseljenu Šempaske županije

POSESTVO,

obsegajoče lepo zemljišče, ki meri enajst
nživ, gorsta in orane zemlje, zasedene s trta-
mi, ob vožaji cesti, ki vede od Lijaka v Kar-
nico, — ter prostorno in lepo hišo za ko-
loua (kmeta). Čez posestvo teče vode sa
eno mlinsko kolo, ki nikoli ne usahne.
Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri upravn-
ištvu lista, ki pové lastnikovo ime.